

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
Назва		ВЕРТЕБРОЛОГІЯ		
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Науковий відділ, локація	Відділ захворювань та пошкоджень хребта ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України, 3 поверх	
Спеціальність	I2 Медицина			
Освітньо-наукова програма	Травматологія та ортопедія	Обов'язковий чи вибірковий освітній компонент	Науково-практична професійна підготовка; Належна клінічна практика (Good Clinical Practice) і основи доказової медицини Вибірковий курс (БК 3.3)	
		Мова викладання	українська	
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії	Форми навчання	очна (денна), заочна	
		Рік навчання	1,2,3	
		Семестри	2,3,4,5	
ВИКЛАДАЧІ				
	Куценко Володимир Олександрович			
	Посада	завідувач відділу	Телефон	+38 (057) 725-14-67
	Науковий ступінь	доктор медичних наук	Корпоративна пошта викладача	institutesytenko@ukr.net
	Вчене звання			
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація (чому це потрібно/цікаво вивчати)		поглиблення теоретичних та практичних знань в галузі лікування захворювань хребта.		
Мета		ознайомлення аспірантів із актуальними сучасними методами, необхідними для діагностики та планування, встановлення показань та проведення хірургічних втручань при найбільш поширених захворюваннях та пошкодженнях хребта; проведення диференційної діагностики, визначення тактики ведення пацієнтів, застосування принципів відновного лікування та реабілітації хворих з пошкодженням та захворюванням хребта.		
Методи навчання		словесні - лекція, пояснення, бесіда; наочні - презентації, виконані із застосуванням програми PowerPoint; практичні - виконання вправ, завдань; проблемно-пошукові методи - дискусія та колективне обговорення можливих підходів до вирішення задач чи експериментальних завдань.		
Обсяг кредитів ЄКТС/загальна кількість учб. годин (загальний обсяг та розподіл за формами навчальних занять)		Число кредитів ECTS — 5 (150 годин) Лекцій — 24 години Практичних занять — 77 годин Самостійна робота — 45 годин Консультації — 4 годин		
Форма контролю		диференційований залік		

Компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 ; ЗК2 ; ЗК3; ЗК4; ЗК5; ЗК6; ЗК7
Фахові компетентності (СК)	СК4 ; СК7 ; СК10 ; СК11
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1 ; ПРН3 ; ПРН 9 ; ПРН10 ; ПРН11 ; ПРН12 ; ПРН13 ; ПРН15; ПРН16; ПРН17
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Змістовні модулі	Змістовий модуль 1 «Загальні питання вертебрології: структурно-функціональна організація хребта, класифікація захворювань та пошкоджень хребта, основні захворювання, вертебродіагностика». Змістовний модуль 2 «Консервативна терапія захворювань та пошкодження хребта». Змістовний модуль 3 «Хірургія хребта: відкриті та малоінвазивні методики. Післяопераційна реабілітація».
Теми лекцій	Л 1. Структурно-функціональна організація хребта, класифікація захворювань та пошкоджень хребта Л 2. Основні захворювання хребта. Л 3. Вертебродіагностика: загальні принципи, скарги, огляд, пальпація, інструментальні методи обстеження у вертебрології Л 4. Загальні принципи консервативної терапії захворювань хребта Л 5. Немедикаментозні методи лікування пацієнтів з захворюванням та пошкодженням хребта. Л 6. Хірургія хребта показання та протипоказання Л 7. Інструментальні та малоінвазивні методики хірургії хребта. Л 8. Особливості реабілітації хворих з патологією хребта в ранньому та віддаленому післяопераційному періоді
Теми практичних занять	1. Діагностика захворювань хребта (огляд пацієнтів, збір анамнезу тощо). 2. Описання додаткових методів дослідження в вертебрології. 3. Обґрунтування вибору методики оперативного втручання індивідуально – клінічні випадки. 4. Малоінвазивні методики хірургічного лікування хребта. 5. Реабілітація хворих в післяопераційному періоді.
Самостійна робота	1. Особливості будови та біомеханіка хребтового рухового сегменту. 2. Особливості больових синдромів при дегенеративно-дистрофічних захворюваннях хребта. 3. Особливості неврологічних синдромів при різних варіантах дегенеративно-дистрофічних захворюваннях хребта. 4. Клінічні синдроми, що виникають при пухлинах хребта. 5. Особливості ведення пацієнта в залежності від типу та розташування пухлини хребта. 6. Ведення пацієнта з травмою на різних рівнях хребта. 7. Принципи та технології тракційної терапії. 8. Помилки та ускладнення при мануальній терапії. 9. Ускладнення лікувальних блоkad, їх профілактика та лікування. 10. Основні групи медичних препаратів, що застосовуються при консервативному лікуванні дегенеративно-дистрофічних захворюваннях хребта. 11. Основні фізіотерапевтичні методи, що використовуються при лікуванні та реабілітації в вертебрології. 12. Корегуюча остеотомія хребта при анкілозуючому спондилоартриті, особливості хірургічного втручання. 13. Техніка малоінвазивного хірургічного лікування хворих з компресійними переломами хребців при остеопорозі. 14. Техніка міжтілового спондилодезу при спондилолітезі. Основні типи імплантів та ендопротезів, що використовуються при хірургічних втручаннях на хребті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	
Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Положення про порядок контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/regulations_procedure_evaluating_results.pdf)	
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ,	
Регулярне відвідування аспірантами/здобувачами вищої освіти лекцій та практичних занять; не спізнюватися і не пропускати заняття без поважних причин. Аспіранти/здобувачі повинні мати відповідну теоретичну підготовку до практичних занять згідно з тематикою, виконувати всі необхідні завдання і працювати на кожному занятті. Очікується активна участь аспіранта/здобувача у освітньому процесі, прагнення детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання викладачу, дискутувати, обов'язковим є знайомство з першоджерелами. Під час дискусії є важливим: повага до колег, толерантність до інших поглядів на проблему, сприйнятливість та неупередженість, ретельна аргументація своєї думки, можливість змінювати свою позицію під впливом доказів. Індивідуальні консультації за попередньою домовленістю, формат: офлайн, онлайн	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	
Усі учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі вищої освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/codex_academic_integrity.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічному плагіату здобувачів вищої освіти та співробітників https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulations_detection_prevention_academic_plagiarism.pdf, Політика використання штучного інтелекту в ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulation_ai.pdf	
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	
Базова	1. О.І. Продан, В.О. Радченко, М.О. Корж Дегенеративні захворювання хребта. – I і II том, 2007, 2009. – Харків. 2. Петренко Д.Є. Вентральна корекція та фіксація сколіотичних деформацій хребта. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2016. 3. Скіданов А.Г. Клініко-експериментальне обґрунтування впливу змін паравертебральних м'язів на результати хірургічного лікування пацієнтів із дегенеративними захворюваннями поперекового відділу хребта. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2019. 4. Дибкалюк С.В. Дегенеративно-дистрофічні ураження хребта з синдромом компресії хребтової артерії: діагностика і лікування. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2020. 5. Стауде В.А. Артроз крижово-клубових суглобів: патогенез, діагностика, прогнозування та лікування. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2020. 6. Попов А.І. Хірургічне відновлення опорної функції хребта в пацієнтів із пухлинними ураженнями грудного та поперекового відділів. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2021. 7. Піонтковський В.К. Патогенез діагностика та хірургічне лікування гриж міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта у хворих похилого та старечого віку. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2019. 8. Куценко В.О. Поперековий спондилолістез (патогенез, діагностика прогнозування, лікування). – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2009. 9. Корж М.О. Огляд оціночних шкал та класифікацій метастатичних уражень хребта, що використовуються при оперативному лікуванні / Н.А. Корж, В.А. Куценко, А.В. Перфільєв, А.І. Попов // Український журнал медицини, біології та спорту. –

	2020, - Т.5, №5, №5 (27), - с. 35-44. 10. Корж М.О. Математичне та комп'ютерне моделювання нового ендопротеза з вуглець-вуглецевого композиту для міжтілового спондилодезу поперекового відділу хребта / М.О. Корж, В.О. Радченко, В.О. Куценко, А.І. Попов, О.В. Веретельник, І.Б. Тимченко, М.А. Ткачук, О.В. Перфільєв / Ортопедия, травматология и протезирование, - 2020. – №1(618). – С. 46-53. 11. Корж М.О. Експериментальні дослідження міцнісних характеристик міжтілових кейджів із вуглець-вуглецевого композитного матеріалу / М.О. Корж, В.О. Куценко, А.І. Попов, М.Ю. Карпінський, О.Д. Карпінська, І.А. Субота / Травма, - 2020. – Т.21, №1. – с. 49-55. 12. Корж М.О. Основні типи ушкоджень хребців при пухлинах хребта (проспективне дослідження) / М.О. Корж, В.О. Куценко, А.І. Попов, О.В. Перфільєв // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2021. - Т.6, №1 – с. 01-95. 13. Куценко В.О. Вивчення дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта у військових ЗСУ. Тези доповідей XXXI Міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD. – Харків. – 2023. – с. 1122. 14. A. Popov, D. Petrenko, V. Kutsenko, I. Lazarenko, S. Bondarenko Development of a mathematical model of selecting the extent of a surgical intervention in spinal tumor. INDEXED IN PUBMED / MEDLINE, SCOPUS, EMBASE, EBSCO, INDEX COPERNICUS, POLISH MINISTRY OF MEDICAL BIBLIOGRAPHY, Том 76, випуск 7, p. 1627-1635 15. Andrii Popov, Mykyta Moloduk, Volodymyr Kutsenko, Maryna Nessonova Risk factors for recurrent vertebral compression fractures after percutaneous vertebroplasty in osteoporotic patients: a systematic review and meta-analysis. <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 3, 91-102. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025391-102 16. Oleksandr Barkov, Valentyna Maltseva, Olga Nikolchenko, Zinayda Danyshchuk, Kateryna Samoylova. Histological changes in adjacent intervertebral discs in a rat model of nucleus pulposus injury and spinal nerve compression. <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 3, 37-46. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025337-46 17. Vira Kolesnichenko, Valentin Piontkovskyi, Maksym Holbaum, Oleksandr Chernyshov, Oleksandr Palkin, Boris Palkin. Risk factors of recurrence lumbar intervertebral disc herniation after primary endoscopic transforaminal discectomy. Part 1 (literature review). <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 2, 92-98. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025292-98
Додаткова	1. Дибкалюк С.В. Дегенеративно-дистрофічні ураження хребта з синдромом компресії хребтової артерії: діагностика і лікування. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2020. 2 Стауде В.А. Артроз крижово-клубових суглобів: патогенез, діагностика, прогнозування та лікування. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2020. 3. Попов А.І. Хірургічне відновлення опорної функції хребта в пацієнтів із пухлинними ураженнями грудного та поперекового відділів. – Дис.докт.мед.наук. – Харків. – 2021.
Електронні ресурси	-https://www.cebr.nl/NODE=239 -www.pubmed.gov -www.amjphysmedrehab.com

	-www.frchives-pmr.org -www.apta.org www.jbmronline.com www.nejm.org www.sciencedirect.com www.acsm-msse.org www.pmrjournal.org
--	--

Рік введення: 2025-2026 учбовий рік

Розробник силабусу:

Викладач д-р мед.наук Володимир КУЦЕНКО

Узгоджено

Гарант ОНП

Доктор медичних наук Інга ФЕДОТОВА